

चम्पादेवी गाउँपालिका, ओखलढुंगा
१ नं. प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ३, संख्या ६ मिति: २०७७/११/४

भाग २

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा १ बमोजिम चम्पादेवी गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत गरी जारी गरेको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

कार्यपालिका बाट निर्णय : २०७७/०७/२३ प्रमाणिकरण मिति : २०७७/११/१३
चम्पादेवी गाउँपालिकाको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावना:

नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३८ को महिलाको हकको कार्यन्वयन गर्न र लैङ्गिक हिंसाबाट पिडित वा प्रभावितलाई

तत्काल उद्धार गर्न, औषधि उपचार गर्न वा पुर्नस्थापना गर्ने कार्यका लागि गाउँपालिकामा लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना गरी सो कोषबाट पिडित वा प्रभावितलाई रकम प्रदान गर्ने कार्यलाई सरल, सहज एवं प्रभावकारी बनाउनको लागि लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) नियमवालि, २०६७ तथा लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा विस्तारका लागि सशर्त अनुदान रकम खर्च सम्बन्धि मापदण्ड, २०७६ को अधिन एवं स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ उपदफा(२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी चम्पादेवी गाउँपालिकाको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष कार्यविधि, २०७७ तयार गरिएको छ ।

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(क) यो कार्यविधिको नाम चम्पादेवी गाउँपालिकाको “लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन, कार्यविधि, २०७७” रहने छ ।

(ख) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२) परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) “कार्यालय” भन्नाले चम्पादेवी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनुपर्छ ।

(ख) “कोष” भन्नाले नियम ३ बमोजिमको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सम्झनु पर्छ ।

(ग) “पिडित” भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पिडित वा प्रभावित व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(घ) “लैङ्गिक हिंसा” भन्नाले सार्वजनिक वा निजि जीवनमा लिङ्गको आधारमा कसै प्रति शारीरिक मानसिक वा यौनजन्य क्षति वा पिडा पुऱ्याउने कार्य सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले लिङ्गको आधारमा हुन वा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको अपमानजन्य,

पिडाजन्य वा धम्कीपूर्ण व्यवहार, दवाव, करकाप वा स्वेच्छाचारी रुपमा महिलालाई स्वतन्त्रताको उपभोग गर्नबाट बञ्चित गर्ने कुनै कार्य, समेतलाई जनाउछ ।

३) **कोषको स्थापना :** (१) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोष स्थापना गरिने छ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरू रहनेछन्:-

- (क) संघीय तथा प्रदेश सरकार बाट प्राप्त हुने अनुदान रकम,
- (ख) चम्पादेवी गाउँपालिका बाट प्राप्त रकम,
- (ग) विभिन्न संघ सस्था वा व्यक्ति बाट सहयोग स्वरुप प्राप्त रकम,

(घ) अन्य कुनै आन्तरिक स्रोत बाट प्राप्त रकम,

४) **कोषमा रकम जम्मा गर्ने:** महिलाको हक हित र संरक्षणको लागि गाउँपालिकाले प्रत्येक वार्षिक बजेटमा व्यवस्था गरी कोषमा रकम जम्मा गनुपर्नेछ ।

५) **कोषको उपयोग:** (१) कोषको रकम देहायको कामको लागि पिडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरीनेछ:-

- (क) पिडितलाई तत्काल उद्धार गर्न,
- (ख) पिडितलाई औषधी उपचार गर्न,
- (ग) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन,
- (घ) कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्स प्रदान गर्न,
- (ङ) पिडितलाई तत्काल उपचार गराउदा लागेको खर्च पिडकले तत्काल व्यहोर्न नसक्ने भई अदालतको आदेश बमोजिम त्यस्तो पिडितलाई स्वास्थ्य उपचार गर्न,
- (च) पिडित र प्रभावितको लागि पुर्नस्थापना गराउन,

(ख) पिडितलाई अस्पताल भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नु पर्ने भएमा अस्पताल आउदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च, अस्पतालमा बस्ने व्यवस्था नभई बाहिर बस्नु परेमा बढीमा तिन दिनको बास खर्च र उपचार खर्च उपलब्ध गराउने;

(ग) कानुनी सहयाता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शको लागि पाँच हजार रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यर्थात खर्च,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नको लागि वीउ पुर्जीको रुपमा वस्तुगत तथा नगद अनुद्धान समेत गरी बढीमा बीस हजार रुपैयाँ,

(ङ) पुर्नस्थापनाको लागि बढीमा पाँच हजार रुपैयाँ,

(च) सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमको अन्य कामको लागि कामको प्रकृति हेरी बढीमा दश हजार रुपैयाँ,

(२) उपनियम (१) बमोजिमको रकम अपर्याप्त भएको मनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पिडितले कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो व्यहोरा मनासिव देखिएमा सञ्चालक समितिले त्यस्तो पिडितलाई मनासिव रकम थप गरी दिन सक्नेछ ।

११) राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्ने :

(१) यस कार्यविधि बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पिडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण खुलाई वडा कार्यालयको सिफारिस सहित वा न्यायिक समितिको सिफारिस मार्फत महिला तथा बालबालिका शाखामा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा पिडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नु पर्ने देखिएमा

सञ्चालक समितिले नियम १० को अधीनमा रही पिडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ ।

१२) तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने :

(१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पिडितलाई तत्काल उद्धार, औषधि उपचार, पुर्नस्थापना वा राहत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भिर तथा मानवीय क्षति हुने देखिएमा सञ्चालक समितिको संयोजकले सो प्रयोजनको लागि कोष बाट रु १०,०००/- (रु.दश हजार मात्र) नबढ्ने गरी मनासिव रकम सम्बन्धित पिडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था परी सञ्चालक समितिको संयोजक बाट पिडितलाई रकम उपलब्ध गराइएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराइएपछि बस्ने सञ्चालक समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

१३) थप रकम निकासामा माग गर्न सक्ने : (१) कोषमा रहेको रकम अपर्याप्त भएमा रकम अपर्याप्तताको कारण खुलाई सञ्चालक समितिले थप रकम माग गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम थप रकम माग भई आएमा गाउँपालिकाको आवश्यकता र औचित्यता हेरी थप रकम निकासामा दिन सक्नेछ ।

१४) छुट्टै खाता खोल्नु पर्ने : कोषको रकम कुनै वाणिज्य बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको खाताको सञ्चालन कार्यलय प्रमुख र लेखामा काम गर्ने मुख्य कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

(ख) पिडितलाई अस्पताल भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नु पर्ने भएमा अस्पताल आउदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च, अस्पतालमा बस्ने व्यवस्था नभई बाहिर बस्नु परेमा वढीमा तिन दिनको बास खर्च र उपचार खर्च उपलब्ध गराउने;

(ग) कानुनी सहयाता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शको लागि पाँच हजार रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यर्थात खर्च,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नको लागि वीउ पुजीको रुपमा वस्तुगत तथा नगद अनुदान समेत गरी वढीमा बीस हजार रुपैयाँ,

(ङ) पुनर्स्थापनाको लागि वढीमा पाँच हजार रुपैयाँ,

(च) सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमको अन्य कामको लागि कामको प्रकृति हेरी वढीमा दश हजार रुपैयाँ,

(२) उपनियम (१) बमोजिमको रकम अपर्याप्त भएको मनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पिडितले कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो व्यहोरा मनासिव देखिएमा सञ्चालक समितिले त्यस्तो पिडितलाई मनासिव रकम थप गरी दिन सक्नेछ ।

११) राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्ने :

(१) यस कार्यविधि बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पिडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण खुलाई वडा कार्यालयको सिफारिस सहित वा न्यायिक समितिको सिफारिस मार्फत महिला तथा बालबालिका शाखामा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा पिडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नु पर्ने देखिएमा

सञ्चालक समितिले नियम १० को अधीनमा रही पिडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ ।

१२) तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने :

(१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पिडितलाई तत्काल उद्धार, औषधि उपचार, पुनर्स्थापना वा राहत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भिर तथा मानवीय क्षति हुने देखिएमा सञ्चालक समितिको संयोजकले सो प्रयोजनको लागि कोष बाट रु १०,०००/- (रु.दश हजार मात्र) नबढ्ने गरी मनासिव रकम सम्बन्धित पिडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था परी सञ्चालक समितिको संयोजक बाट पिडितलाई रकम उपलब्ध गराइएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराइएपछि वस्ने सञ्चालक समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

१३) थप रकम निकासामा माग गर्न सक्ने : (१) कोषमा रहेको रकम अपर्याप्त भएमा रकम अपर्याप्तताको कारण खुलाई सञ्चालक समितिले थप रकम माग गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम थप रकम माग भई आएमा गाउँपालिकाको आवश्यकता र औचित्यता हेरी थप रकम निकासामा दिन सक्नेछ ।

१४) छुट्टै खाता खोल्नु पर्ने : कोषको रकम कुनै वार्षिक्य बैकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको खाताको सञ्चालन कार्यालय प्रमुख र लेखामा काम गर्ने मुख्य कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

१५) **कोषको लेखा र लेखा परिक्षण** : कोषको लेखा र लेखा परिक्षण गाउँपालिकाले अपनाएको लेखा प्रणाली र लेखा परिक्षण प्रक्रिया बमोजिम हुनेछ ।

१६) **कोषको रकम फिज नहुने** : कोषको रकम खर्च नभई आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म बाँकी रहेमा त्यस्तो रकम फिज हुने छैन ।

१७) **प्रतिवेदन पेश गर्ने** : (१) समितिले आफुले गरेको कार्यको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र गाउँकार्यपालिका मा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन गाउँकार्यपालिका ले सार्वजनिक गर्नेछ ।

१८) **बैठक भत्ता** : सञ्चालक समितिको संयोजक र सदस्यले समितिको बैठकमा भाग लिए वापत गाउँकार्यपालिका तोकें बमोजिमको बैठक भत्ता पाउनेछन् ।

१९) **निर्देशन दिन सक्ने** : (१) कार्यपालिकाले सञ्चालक समितिको काम काम कारवाहीको सम्बन्धमा सो समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

२०) **समितिको बैठक र निर्णय** :

(१) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ,

(२) समितिको बैठक संयोजकले तोकेंको मिति, समय र

स्थानमा बस्नेछ ,

(३) समितिको कुल सदस्य संख्याको ५० प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा समितिको बैठकको गणपरक पुगेको मानिनेछ ।

आज्ञाले,

प्रेम प्रसाद सुवेदी

नि. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत